

RAZSTAVA OTROŠKIH RISB »OBLAČILNA KULTURA NA ŠKOFJELOŠKEM«

Razstavo s pričujočim naslovom so pripravili učenci sedmih razredov Osnovne šole Petra Kavčiča iz Škofje Loke pod vodstvom likovne pedagoginje Jasne Dolenc in v sodelovanju s pedagoškim oddelkom Loškega muzeja. Svoje risbe na temo oblačilne kulture so razstavili v okroglem stolpu Loškega muzeja, kjer so bile na ogled v dneh od 10. junija do 1. julija 1994.

Ta razstava je rezultat likovnega ustvarjanja otrok v muzeju, kjer so se v šolskem letu 1993/1994 vsi trije oddelki učencev 7. razreda seznanjali z nekdanjim načinom oblačenja. Ideja za tako obliko likovne vzgoje kot muzejske pedagoške aktivnosti se je rodila ob razstavi »Ženska oblačilna kultura na Škofjeloškem«, ki jo je v okroglem stolpu Loškega muzeja v dneh od 17. septembra do 17. oktobra 1993 pripravil etnološki oddelek Loškega muzeja. Na razstavi je bila z izvirnimi oblačili in s fotografijami predstavljena ženska vsakdanja in praznična noša na Škofjeloškem v 19. in prvi polovici 20. stoletja. Učenci so si najprej ogledali razstavo in videoposnetek o izdelovanju avb, nato pa risali razstavljene eksponate pod vodstvom likovnega pedagoga.

Zaradi veselja otrok do likovnega ustvarjanja in na podlagi dejstva, da še premalo izkoriščamo možnosti, ki jih za sodelovanje v vzgojnoizobraževalnem procesu ponuja muzej, smo seznanjanje učencev z nekdanjim oblačilnim videzom nadaljevali v zbirkah stalne muzejske postavitve. S pomočjo likovnih umetnin v muzeju so učenci ob razlagi kustosa pedagoga spoznavali tako oblačila slovenske ljudske noše, kmečke in mestne, kot tudi oblačila plemiške noše.

Pri tem so morali biti kar se da natančni opazovalci, saj so likovne vire za oblačilno kulturo, ki na Škofjeloškem s fresko *Svete Nedelje* iz Crngroba segajo tja v sredo 15. stoletja, tudi sami upodabljali.

Na koncu šolskega leta je iz njihovih risb nastala razstava, ki so jo postavili na ogled prav tam, kjer so se sami prvič srečali z oblačili kot kulturno dediščino.

Učenci so v muzejskih zbirkah risali po naslednjih predlogah:

1. *Sv. Katarina*, freska na južni strani severne ladje podružnične cerkve v Crngrobu, 1453, kopija, slikar Bolfgangus

2. *Sveta Nedelja*, freska na zahodni fasadi podružnične cerkve v Crngrobu, o. l. 1460, kopija, delavnica Janeza Ljubljanskega

3. *Legenda Sv. Korbinijana*, freska na severni steni prezbiterija podružnične cerkve na Križni gori, 1502, kopija, bavarski slikarski krog

4. *Angel s kitaro*, freska na oboku prezbiterija podružnične cerkve na Križni gori, 1502, kopija, bavarski slikarski krog

5. *Angel s trobento*, freska na oboku prezbiterija podružnične cerkve na Križni gori, 1502, kopija, bavarski slikarski krog

6. *Pasijonski prizor*, freska v ladji podružnične cerkve Sv. Petra nad Begunjami, o. 1530–1540, kopija, slikar Jernej iz Loke

7. *Votivna podoba* iz Šeferta v Poljanski dolini, 1653

8. *Baron Frančišek Matija pl. Lampfritzhaimb*, loški glavar v letih 1659–1684

9. *Baronica Marija Jakoba Lampfritz-*

haimb, roj. pl. Daksberg, žena loškega glavarja Matije Lampfritzhaimba

10. *Sv. Jurij*, 1694, slikar Jurij Rambschissel

11. *Portret plemkinje*, prej v Ajmanovem gradu, o. 1720–1725

12. *Družina barona Wolfa Adama Erberga*, prva polovica 18. st.

13. *Sv. Korbinijan*, 18. st., plastika

14. *Frančiška Ksaverija Demšar*, roj. Hohenwart, žena Jožefa Demšarja, lastnika starološkega gradu, konec 18. st.

15. *Sv. Benedikt*

16. *Edvard pl. Strahl*, lastnik starološkega gradu ter zbiralec starin in umetnin (1817–1884)

Uporabljena literatura:

Angelos Baš: Noše na freski Sv. Nedelje v Crngrobu, *Loški razgledi* 3/1956, str. 175–182.

Angelos Baš: Pričevanja o noši v po-

znosrednjeveški umetnosti na Slovenskem, *Slovenski etnograf* 11/1958, str. 101–130.

Angelos Baš: Kranjska ljudska noša na gotških freskah, *Zbornik za umetnostno zgodovino* n. v. 5/6/1959, str. 351–367.

Angelos Baš: Hlače v srednjeveški ljudski noši na Slovenskem, *Slovenski etnograf* 15/1962, str. 55–70.

Angelos Baš: Obuvala na Slovenskem v 15. in 16. stoletju, *Slovenski etnograf* 16/17/1964, str. 23–34.

Angelos Baš: *Noša na Slovenskem v poznem srednjem veku in 16. stoletju*, Ljubljana 1970.

Angelos Baš: *Opisi oblačilnega videza na Slovenskem v 17. in 18. stoletju*, Ljubljana 1989.

Andreja Vrišer: *Noša v baroku na Slovenskem*, Ljubljana 1993.

Mira Kalan

Z razstave *Oblačilna kultura na Škofjeloškem v okroglem stolpu na Loškem gradu*